

ΠΕΡΑΤΩΘΗΚΕ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΤΟΥ ΟΚΠΕ

Επίλογος με Πιερρή

Την Πέμπτη το βράδυ πραγματοποιήθηκε με ιδιαίτερη επιτυχία, το πέμπτο και τελευταίο σεμινάριο, ιστορικοφιλοσοφικού λόγου που διοργανώνει ο ΟΚΠΕ με την επιμέλεια του πολιτιστικού του συμβούλου - φιλοσόφου, Αποστόλου Πιερρή. Η προσέλευση του κοινού ήταν μεγάλη, ενώ η συζήτηση που επακολούθησε κράτησε μέχρι τις 11.15 τη νύχτα.

Εισηγητής ήταν αυτή τη φορά ο ίδιος ο κ. Πιερρής, με θέμα:

«Ιδεολογία της Ανακαινίσεως και Ανακαινίσις της ιδεολογίας - Ζυμώσεις προς σύνθεσι πολιτιστικής κοινής σε μια εποχή οικουμενικής ολοκληρώσεως» (Ρωμαϊκό Imperium)» Σε ορισμένες εποχές της Ιστορίας, όταν τα νοηματικά σχήματα του παρελθόντος έχουν εξαντληθεί και δεν ισχύουν να εκφράσουν τα βιώματα του ανθρώπου και τις διαμορφούμενες πραγματικότητες, γεννάται η ανάγκη μιας νέας αρχής. Σκοπός της ανάλυσεως ήταν η ανατομία της δυναμικής της ανακαινίσεως, που άρχισε τον 6ο αιώνα π.Χ. και αποκορυφώθηκε κατά την μεγάλη Τροπή των Εποχών, στους Χρόνους του Χριστού, όταν εδραιώθηκε το Ρωμαϊκό Imperium: υπήρξε τότε και η διακήρυξις νέας εποχής (Virgilius) και η διαπίστωσις της παρακμής (Plinius), και η ελεύθερη συρροή παντοίων τάσεων.

Το βίωμα ανακαινίσεως ενισχύει η ανάγκη δημιουργίας ικανής πολιτιστικής κοινής σε καιρούς ενοποιήσεως της οικουμένης. Στην αρχή δημιουργούνται ποικίλες συγκριτικές ροπές, που οδηγούν σε συγκράσεις και τελικά σε σύνθεση της νέας ιδεολογίας. Ετσι η απαιτήσις ανακαινίσεως γίνεται πραγματική ανακαινίσις της ιδεολογίας που εκφράζει έναν πολιτισμό.

Για την αρχαία εποχή το πρόβλημα ετέθη κατά τις βασικές παραμέτρους του στον 6ο αιώνα π.Χ. Τότε ο αρχαϊκός Ελληνισμός είχε φθάσει στην ακμή του. Το βίωμα που τον εστήριζε ήταν η πλήρης κατάφασις της φυσικής υπάρξεως, η πληρονομία της χαράς της ζωής. Η μνημειακή αρχιτεκτονική και γλυπτική το υλοποιούν στις τέχνες, η λυρική και επική ποίησης το εκφράζουν, ενώ στην Φιλοσοφία η Ιωνική Σχολή το διατυπώνει (Αναξίμανδρος, Ηράκλειτος) ως αυθυπόστατο αρμονία της πραγματικότητας. Αρχετυπική μορφή το σμηρικό πνεύμα. Η ισχύς του αποδεικνύεται από την Ελληνική πολιτιστική επιρροή στην καρδιά της Περσικής Αυτοκρατορίας. Την αντίθεση παρουσιάζει το Ορφικό πνεύμα. Στην ενδοκοσμική τελειότητα αντιπαράκειται η αλληγορική μακαριότητα.

Ο 6ος αι. χαρακτηρίζεται από την πρώτη μείζονα ορμή οικουμενικής ολοκληρώσεως (Περσική Αυτοκρατορία), την γέννησι Φιλοσοφίας, τραγωδίας και κωμωδίας, και την ανάπτυξη της ορφικής θρησκευτικότητας. Ολα αυτά συνδέονται μεταξύ των. Στον Ορφισμό συνειδητά τονίζεται η συνάφεια ού-

ματος, ιερούργιας και σωτηρίας: μόνον η αλήθεια εγγυάται την λύτρωσι. Ο κόσμος γίνεται βάρος τώρα, λαβύρινθος και πεδίο τιμωρίας παλαίων ανομιών: μια αδυσώπητος ανάγκη κυριαρχεί στον αργαλέο και βαρυπενθή κύκλο της γενέσεως. Σώζει η αποκάλυψις του μυστηρίου της υπάρξεως. Ο Πυθαγορισμός (και ο Εμπειροκλής) εκφράζει φιλοσοφικά το νέο βίωμα. Τίθενται οι βάσεις του ανθρωπίνου προβλήματος: χαρά της φυσικής ζωής ή λύτρωσις από αυτήν;

Η προσπάθεια συγκροτήσεως ενιαίας θεωρίας για τα δύο βιώματα δεν ευοδώνεται. Στους ελληνιστικούς χρόνους παρουσιάζεται φιλοσοφική αντίδρασις που προσκολλάται στις μορφές του πρώτου αρχαϊσμού. Αλλά η πίεσις που ασκείται από την σχετική ενοποίηση της πολιτισμένης οικουμένης καλλιεργεί συγκράσεις στο αρχιτεκτονικό (γένεσις του μεικτού ρυθμού στη Μέση Ανατολή), θρησκευτικό (π.χ. Σάραπις), ρητορικό και φιλοσοφικό πεδίο. Στο τελευταίο, ο Πυθαγορισμός διαμεσολαβεί της συγκριτιστικής προσπάθειες μέχρις ότου (υπό συνθήκης Ρωμαϊκής ηγεμονίας τον 1ο αι. π.Χ.) ο Πλατωνισμός και ο Στωϊκισμός προβαίνουν στις δικές τους παράλληλες συγκρούσεις.

Ο Ορφικό Πυθαγορισμός καταλήγει σε μια δική του σύνθεση. Η αιτία του κοσμικού και ανθρωπίνου πάθους (ο Τιτανικός διασπασμός του Ζαγρέα - Διονύσου) μπορεί να υπερβαθί με την αναγωγή σε ισχυρότερο αίτιον: τον κοσμογονικό και λυτρωτικό Φάνητα - Πρωτόγονο - Ερωτα, ο οποίος συνδυάζεται με τον Ηλιο. Σε μια υπόγειο ορφικοπυθαγορική βασιλική της Ρώμης, η θεματολογία των μυθικών παραστάσεων περιστρέφεται γύρω από ερωτικές υποθέσεις και αρπαγές - αλληγορική αναρπαγή εις την μετά θάνατο μακαριότητα.

Με το Ρωμαϊκό Imperium οι διαδικασίες συνθέσεως ανακαινισμένης ιδεολογίας επιταχύνονται.

Η ενοποίησης χώρων προκαλεί την επικοινωνία και ανταγωνισμό όλων των συστατικών παραμέτρων των: το ισχυρότερο βάζει την σφραγίδα του αποτελεσματικότερα στην μορφή και το περιεχόμενο της νέας συνθέσεως.

Στην εποχή μας συναντούμε την δεύτερη και καθολική οικουμενική ενοποίηση υπό Αμερικανική Ηγεμονία, οι δε διαδικασίες γονιμού ανακράσεως έχουν προ πολλού αρχίσει. Η τελική σύνθεσις τώρα θα τονίζει περισσότερο την φυσική τελείωσι, και σε αυτό το έργο η πρωτογενής ελληνική αξιολογία είναι κατ' εξοχήν δυναμική.

Την εισήγησι που συνοδεύθηκε από προβολή διαφανειών παρακολούθησαν περίπου 180 άτομα. Μεταξύ των παρευρεθέντων ήσαν ο πρωτοπρεσβύτερος κ. Σκιαδαρέσης, ο βουλευτής κ. Χρυσανθακόπουλος, ο τ. υπουργός κ. Μπεκίρης, η κ. Φλωράτου, νομαρχιακοί και δημοτικοί σύμβουλοι κ.κ. Κομνηνός, Χριστόπουλος, Σταματιάδου, ο διευθυντής της Δημοτικής Βιβλιοθήκης κ. Κάτσης, ο κ. Μεθενίτης, Πανεπιστημιακοί και εκπαιδευτικοί.

ΑΠΟΗΧΟΣ ΕΙΣ

Γοήτ

Με ικανοποιητική φιλότεχνων εγκυβράδυ στις αίθουσες «Πολύεδρου» η δωδέκα του γνωστού ζωγράφου Ράμμου.

Υποβλητικοί, ανθρωποκεντρικοί εντυπωσίασαν το κοινό, πνευματικά μεταφυσικές, αισθαντικές συνομίλησε με τον ίδιο το φορτισμένες από το πέρας φθαρμένες, σκεπτικές και εκφραστικών φωτοσκιάσεως τελευταία ενότητα δουλειών μαθητή του Δημοσθένη Κ. Γαλλία και πάνω από 60 ετών συνόρων με μουσειακούς γκαλερί.

Στα εγκαίνια της έκθεσης παρέστησαν πολλοί από άλλων η διευθύντρια του Πολύεδρου Ελενα Παπαδημητρίου, ο Τσαγανάς, η νέα δημοτική Τσαρδάκα, ο καθηγητής Κωστόπουλος, οι λογοτέχνες Δημήτρης Κάββουρας, Δημήτρης Σταύρος Ιντζεγιάννης, Λίττα Ζερβοπούλου. Ο ζωγράφος αναχώρησε χθες το πρωί για την Αθήνα. Οι καταθέσεις του θα παραμείνουν στο Πολύεδρο μέχρι τις 20 Δεκεμβρίου.

ΣΥΝΤΟΜΑ ΣΤΟ

Παρουσία

Με αφορμή την πανομοιότυπη γωγή ενός από τα σπουδαιότερα έργα των πρώτων μ.Χ. αιώνων, μεϊώδους συγγράμματος «Γεωγραφική ή Υφήγησις» του Κλαύδιου Πτολεμαίου (125-161 μ.Χ.) οι εκδόσεις «Βιβλιοπωλείο Αφοι Πανόπουλοι» διοργανώνουν παρουσίαση του την προσεχή Παρασκευή.